

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського
МОЗ України»

КЛІНІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Щоквартальний
науково-практичний журнал

Заснований у грудні 2010 року

- Експериментальні дослідження
- Терапевтична стоматологія
- Хірургічна стоматологія
- Ортопедична стоматологія
- Дитяча стоматологія

№ 3–4 (12–13), 2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор – Нагірний Я. П., доктор медичних наук, професор

Заступник головного редактора – Авдєєв О. В., доктор медичних наук, доцент

Відповідальний секретар – Бойцанюк С. І., кандидат медичних наук, доцент

Науковий консультант – Корда М. М., доктор медичних наук, професор

Боднар Я. Я., доктор медичних наук, професор

Бондаренко Ю. І., доктор медичних наук, професор

Борисенко А. В., доктор медичних наук, професор

Волков К. С., доктор біологічних наук, професор

Кліщ І. М., доктор біологічних наук, професор

Мазур І. П., доктор медичних наук, професор

Маланчук В. О., член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор

Посохова К. А., доктор медичних наук, професор

Рожко М. М., доктор медичних наук, професор

Соколова І. І., доктор медичних наук, професор

Ступницький Р. М., доктор медичних наук, професор

Хара М. Р., доктор медичних наук, професор

Хоменко Л. О., доктор медичних наук, професор

Черкашин С. І., доктор медичних наук, професор

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Аветіков Д. С., доктор медичних наук, професор (Полтава)

Гасюк П. А., доктор медичних наук, доцент (Тернопіль)

Гевкалюк Н. О., кандидат медичних наук, доцент (Тернопіль)

Готь І. М., доктор медичних наук, професор (Львів)

Залізняк М. С., кандидат медичних наук, доцент (Тернопіль)

Зубачик В. М., доктор медичних наук, професор (Львів)

Лучинський М. А., кандидат медичних наук, доцент (Тернопіль)

Мельничук Г. М., доктор медичних наук, професор (Івано-Франківськ)

Мунтян Л. М., кандидат медичних наук, доцент (Вінниця)

Огоновський Р. З., доктор медичних наук, професор (Львів)

Остапко О. І., доктор медичних наук, професор (Київ)

Потапчук А. М., доктор медичних наук, професор (Ужгород)

Пюрик В. П., доктор медичних наук, професор (Івано-Франківськ)

Рузін Г. П., доктор медичних наук, професор (Харків)

Смоляр Н. І., доктор медичних наук, професор (Львів)

Клінічна стоматологія

Науково-практичний журнал

Засновник і видавець:

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія KB №17393-6163Р від 30.12.2010
Журнал зареєстровано у Librarian,
Bibliographic Data, Selection ISSN,
International Centre

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук, згідно з наказом МОН України
від 06.11.14 №1279

Адреса редакції:

Журнал «Клінічна стоматологія»
ДВНЗ «Тернопільський державний медичний

університет імені І. Я. Горбачевського
МОЗ України»

Майдан Волі, 1 м. Тернопіль, 46001 УКРАЇНА

Тел. (0352) 43-49-56

Факс (0352) 52-80-09

E-mail: boucanuk@rambler.ru

<http://www.tdmu.edu.te.ua>

Рекомендовано до видання вченого радиою
ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»
(протокол № 1 від 28 серпня 2015 р.)

Редактування і коректура

О. П. Шпак

Технічний редактор

С. Т. Демчишин

Комп'ютерна верстка

Г. О. Жмурко

Дизайн обкладинки

П. С. Кушик

Підписано до друку 31.08.2015. Формат 60x84/8.

Гарнітура BalticaC. Друк офсетний.

Ум. др. арк. 18,60. Обл.-вид. арк. 15,80.

Тираж 600. Зам. № 187.

Матеріали друкуються мовою оригіналу (українською, російською, англійською). Відповідальність за зміст, достовірність і орфографію рекламних матеріалів несе рекламодавець. Редакція не несе відповідальності за достовірність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікаціях. При передруці або відтворенні повністю чи частково матеріалів журналу «Клінічна стоматологія» постачається на журнал обов'язкове.

©Науково-практичний журнал «Клінічна стоматологія», 2015

Гасюк Н. В., Левків М. О. Вплив вогнища пародонтальної інфекції на клітинний склад слизової оболонки порожнини рота.....	105
Мисула Н. І. Індексна оцінка стану пародонта та слизової оболонки порожнини рота у хворих на гастродуоденіт	105
Скрипников П. М., Непокупна-Слободянюк Т. С., Шинкевич В. І. Пролонгований курс азитроміцину підвищує ефективність лікування хронічного генералізованого пародонтиту	106
Кузняк Н. Б., Кіцак Т. С. Стан гігієни порожнини рота у провідників пасажирських вагонів.....	107
Кузняк Н. Б., Шостенко А. А. Вплив імунокорегуючої терапії на стан секреторного імунітету в комплексному лікуванні хворих із різними проявами генералізованого катарального гінгівіту	108
Кузняк Н. Б., Дроник І. І. Визначення бактеріального складу вмісту пародонтальних кишень у хворих на хронічний генералізований пародонтит	109
Антонишин І. В., Бржиський А. В., Лоза Є. О. Особливості структурної організації твердих тканин зубів більш щурів за умов аліментарного ожиріння	110
Бойцанюк С. І., Фалінський М. М., Островський П. Ю. Об'єктивна візуалізація як фактор мотивації пацієнта до комплексної санації порожнини рота	111
Семенюк Г. Д. Віддалені результати комплексного лікування хворих на генералізований пародонтит із застосуванням симбіотика	112
Герелюк В. І., Кобрин О. П., Кукурудз Н. І., Павелко Н. М., Кобрин Н. Т. Стан неспецифічної резистентності, вираженість запального процесу та інтоксикації у хворих на генералізований пародонтит	113
Бандрівський Ю. Л., Бандрівська О. О., Бандрівська Н. Н. Зміни показників вуглеводного метаболізму в сироватці крові й ротовій рідині у хворих на генералізований пародонтит із різною груповою приналежністю крові	114

ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Авєтіков Д. С., Гутник А. А. Планування та проведення верхньої ретидектомії з урахуванням антропометричних показників	115
Шувалов С. М., Нагайчук В. В., Кузняк Н. Б., Паліс С. Ю. Кісти та пухлиноподібні ураження щелепних кісток, які розвиваються із залишкового залозистого епітелію	115
Кузняк Н. Б., Трифаненко С. І., Бойчук І. Т. Застосування місцевої сорбційної терапії при лікуванні альвеолітів	116
Ліхіцький О. О. Вивчення впливу кріоконсервованої плаценти на процес репаративної регенерації кісткової тканини.....	118
Хомич Н. М., Огоновський Р. З., Сороківський І. С. Ефективність застосування дексаметазону після атипового видалення нижніх зубів мудрості	118
Ружицька О. В. Антиоксидантний статус у хворих із післяопераційними дефектами м'яких тканей альвеолярних відростків щелеп	120
Нагірний Я. П., Гутор Н. С. Вікові особливості реакції імунної системи у постраждалих із травматичними переломами нижньої щелепи.....	120
Скочило О. В. Морфологічна оцінка процесів репаративної регенерації кісткової тканини щелеп у ранні терміни експерименту.....	122
Олійник А. Г. Обстеження пацієнтів, яким проведено дентальну імплантацию.....	123
Вітковський О. О. Лікування переломів нижньої щелепи, ускладнених гнійно-запальними процесами.....	124
Ільницький Я. М. Результати застосування нового методу ураноальвеолоостеопластики у дітей ...	125
Мельничук Ю. М. Оцінка ефективності комбінованого методу профілактики формування патологічних рубців за допомогою удосконаленої Ванкуверської шкали	127

ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Гасюк П. А., Воробець А. Б., Радчук В. Б. Методика отримання відтисків при протезуванні з використанням дентальних імплантатів.....	129
Радчук В. Б., Гасюк П. А., Росоловська С. О. Вплив одонтопрепарування під металокерамічні конструкції на стан тканин зуба	129
Бандрівська О. О., Бандрівський Ю. І., Беденюк О. А. Особливості лікування генералізованого пародонтиту зі знімними ортопедичними конструкціями	130
Беденюк О. А., Щерба В. В., Беденюк О. О. Роль гіпofункції слінних залоз у розвитку системних захворювань організму	131

ISSN 2311-9624. Клінічна стоматологія. 2015. № 3-4

УДК 611.13.018.74:616.3-004.6.092.9

©О. О. Ліхіцький

Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, Харків

Вивчення впливу кріоконсервованої плаценти на процес репаративної регенерації кісткової тканини

Вивчення механізму репаративної регенерації кісткової тканини є ключовою проблемою травматології та ортопедії, бо незважаючи на обширність проведених досліджень, результати лікування не задовільняють запити практичної медицини.

Мета роботи полягала в дослідженні стимулюючої дії біологічного матеріалу – кріоконсервованої плаценти при поєднаній патології: травматичному пошкодженні нижньої щелепи й остеопорозі. Остеопороз викликали введенням 2,5 % розчину гідрокортизу ацетату протягом 60 діб. Перелом нижньої щелепи проводили в підщелепній ділянці. Контролем слугували експериментальні тварини (група 1) без застосування плацентарної тканини. Через 18–24 години підшкірно вводили кріоконсервовані фрагменти плаценти, отримані в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України (група 2). На 7, 14, 21, 30 і 45 доби тварин обох груп (всього 70) виводили з експерименту і виділяли ділянку кісткової тканини в місці перелому. Матеріал піддавали класичній гістологічній обробці, зрізи фарбували гематоксиліном та еозином.

У контрольній першій групі грануляційна тканина була найбільш активним компонентом регенерату в усі терміни його формування, відмежовуючи поля лейкоцитарної інфільтрації і севвестри, але остеогенний компонент не отримав розвитку, отже, до кінцевого терміну спостереження відновлення цілості нижньої щелепи не відбувалося, тому в морфогенезі регенерату відсутня закономірна зміна структури, що уповільнювала процес перебудови.

При переломі з введенням кріоконсервованої плаценти визначалася значно менша, ніж у контролі, інтенсивність некротичних змін, швидке відмежування ділянок некрозу і севвестрів та більш інтенсивний розвиток грануляційної тканини. Виявлено, що введення кріоконсервованої тканини в післяопераційному терміні 14–21 доби позитивно впливало на формування провізорних тканин. Це створювало умови для зрошення фрагментів до 30-ї доби за рахунок мережі новоутворених кісткових балочок у вигляді дрібної «петлі» і збільшення площин новоствореної кістки.

УДК 616.314-089.87-085.832.9

©Н. М. Хомич, Р. З. Огоновський, І. С. Сороківський

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

Ефективність застосування дексаметазону після атипового видалення нижніх зубів мудрості

Перебіг запальної реакції має декілька етапів, на кожному з яких основну роль відіграють медіатори запалення (гістамін, кініни, простагландини, цитокіни), активне вивільнення яких відбувається у відповідь на травмуючий агент, їхній вплив зумовлює розвиток таких осно-

вних симптомів, як біль, набряк та гіперемія м'яких тканин. У фаховій вітчизняній та зарубіжній літературі описано багато методів лікування вказаних запальних ускладнень атипового видалення нижніх третіх молярів. Активно впливати на загоєння рані хірург може не лише під час

операції шляхом щадного відношення до тканин, але і в післяопераційному періоді. Найбільш широке застосування в гостро-му післяопераційному періоді з метою по-передження розвитку реактивного набря-ку та післяопераційних ускладнень, окрім медикаментозних препаратів, отримали тиснучі пов'язки та місцеве застосування холоду. Серед медикаментозних засобів для боротьби із запальними явищами у післяопераційній ділянці використовують також глукокортикоідероїди. Низка авто-рів вивчила ефективність їх застосування та відзначила, що призначення кортико-стероїдів до, під час чи після оперативно-го втручання значно зменшує тяжкість післяопераційних ускладнень, таких, як біль, набряк і тризм жувальних м'язів.

Метою дослідження було обґрунтуван-ня призначення препарату «Дексамета-зон» та локальної гіпотермії у хворих піс-ля операції атипового видалення нижніх третіх молярів.

Під нашим наглядом у відділенні хіур-гічної стоматології Чернівецької обласної клінічної лікарні перебувало 75 пацієнтів після операції атипового видалення третьих молярів нижньої щелепи. Хворих по-ділено на 5 груп: перша – порівняльна, в другій використовували гіпотермію за методикою С. Г. Масловської, в третьій – гі-потермію за методикою О. Г. Пастухова, у четвертій – безпосередньо після ушиван-ня рані вводили 4 мг дексаметазону у жувальний м'яз, у п'ятій – безпосередньо піс-ля ушивання рані вводили 4 мг дексаметазону в жувальний м'яз та призначали гіпотермію за методикою О. Г. Пастухова. Для дослідження ефективності методик проводили доплерографічне дослідження в день операції, на 1-шу, 3-ю та 7-му доби за допомогою ультразвукового діагнос-

тичного апарату «En Visor» (виробництва «Philips Ultrasound System» США), вузьким лінійним датчиком з частотою 7 МГц. Проводили вимірювання діаметра судин та середньої швидкості кровотоку, що дозволяє встановити ранні зміни судинної стінки в післяопераційній ділянці. Математичну обробку результатів досліджен-ня проводили за допомогою програми «Statistica 6.0.» Значущими вважали від-мінності між групами при $p < 0,05$.

Результати досліджень засвідчили пози-тивний перебіг післяопераційного періоду, менше виражені прояви та пришвидшенні темпи згасання клінічних симптомів. Вста-новлено, що в день оперативного втручан-ня спостерігається значне пришвидшення кровотоку та збільшення діаметра судин в пацієнтів контрольної групи, тоді як по-казники основних груп відрізнялись не-значним посиленням кровотоку та розши-ренням судин післяопераційної ділянки. На 7-му добу максимально наблизились до норми показники швидкості кровотоку та розмір судин у пацієнтів п'ятої групи, міжгрупова різниця спостерігалась про-тягом усього післяопераційного періоду. Включення сеансів локальної гіпотермії у післяопераційну терапію та місцеве застосу-вання дексаметазону у хворих після опера-ції атипового видалення нижніх третьих молярів сприяє зниженню інтенсивності ознак місцевих запальних реакцій, а також пришвидшенню репаративних процесів пошкоджених тканин, за рахунок швидкого відновлення кровотоку в тканинах після-операційної ділянки. Розпрацювання спе-цифічної методики застосування локальної гіпотермії та дексаметазону після операції атипового видалення нижніх зубів мудрості є перспективним для впровадження її в клі-нічну практику хіург-стоматолога.